



Klimaborgertingets anbefalinger

Resume

Dette bilag viser, hvor Klimaborgertingets og klimaambassadørernes anbefalinger er brugt i Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028.

Københavnerne Klimaborgerting har i 2024 lanceret tolv anbefalinger til klimaplanen (BR 20. juni 2024), og i 2025 har Klimaborgertinget lanceret seks anbefalinger om fællesskaber og fem forslag til pilotprojekter (BR 22. maj 2025). Sideløbende har folkeskolernes klimaambassadører i 2024 givet 18 anbefalinger til klimaplanen og seks forslag til pilotprojekter ud fra et ungeperspektiv.

Samlet set er der 35 ud af 36 anbefalinger, der helt eller delvist falder inden for Klimastrategi 2035, mens enkelte anbefalinger indgår i Klimahandleplan 2026-2028. Der indgår ikke direkte nogen af de anbefalede forslag til pilotprojekter i Klimahandleplan 2026-2028 eller Klimastrategi 2035.

Anbefalinger fra Københavnerne Klimaborgerting 2024

Med Budget 2023 (BR 6. oktober 2022) (B, C, D, I, O, V, Ø og Å) blev det vedtaget at etablere et klimaborgerting som led i Klimaplan 2035. I mandatet til Klimaborgertinget har Borgerrepræsentationen (BR 1. juni 2023) forpligtet sig til at fremlægge, hvilke anbefalinger politikerne har valgt at følge eller fravige. Dette notat opfylder forpligtelsen for Klimaborgertingets første og anden sæson, mens Klimaborgertingets tredje sæson vil blive gennemført i 2026.

Kernespørgsmålet for Klimaborgertingets første sæson var: "Hvordan ser det gode københavnerliv ud med en langt mindre udledning af drivhusgasser fra forbruget af bl.a. mad, bolig og transport, og hvordan når vi bedst derhen sammen?" (BR 1. juni 2023).

Som svar på dette spørgsmål gav Klimaborgertinget 12 anbefalinger inden for fire temaer (BR 20. juni 2024):

Tema 1 Systemændringer og kulturelle værdier:

#1 Deling i fællesskab

#2 Rammer og politik for nyt vækstparadigme

11-08-2025

Sagsnummer I F2

Dokumentnummer i F2

Sagsnummer eDoc

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

#3 Håbefuldt kommunikation

Tema 2 Bolig:

#4 Bo mindre og socialt balanceret

#5 Bæredygtigt byggeri

Tema 3 Transport:

#6 Bilfri bydele

#7 Flere cyklister og mindre trængsel

#8 Billigere og bedre offentlig transport

#9 Længere nationale og internationale togrejser

Tema 4 Fødevarer:

#10 Færre animalske fødevarer

#11 Flere lokale fødevarer og mindre import

#12 Klimapartnerskaber, regulering og madspild

Hvordan er det brugt?

De 11 ud af 12 anbefalinger fra Klimaborgertingets første sæson indgår alle i varierende grad i indsatsområder, delmål, omstillingsgreb og tværgående greb i Klimastrategi 2035. Kun anbefaling #11 om lokale fødevarer er ikke inkluderet, da denne ikke medfører væsentlig CO₂-reduktion sammenlignet med anbefaling #10 om færre animalske fødevarer og anbefaling #12 om madspild.

I Klimahandlingsplan 2026-2028 indgår dele af anbefaling #1, #4 og #5 i kapitel 3 'Byggeri og Anlæg' under initiativerne 3.1, 3.3, 3.5, 3.6, 3.7 og 3.8. En række af de øvrige anbefalinger kan indgå i de områder, kommunen allerede arbejder med inden for mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser og oplevelser samt tværgående og understøttende greb, som fremgår af appendiks til Klimahandleplan 2026-2028.

Anbefalinger fra Københavnerne Klimaborgerting 2025

Klimaborgertingets anden sæson udarbejdede anbefalinger til kernespørgsmålet "Hvordan kan vi gennem fællesskaber opnå et nyt hverdagsliv i København, der kan nedbringe klimaaftrykket fra forbrug?" (BR 20. juni 2024). Der er seks anbefalinger om fællesskabers rolle og fem anbefalinger med forslag til pilotprojekter (BR 22. maj 2025):

De seks anbefalinger om fællesskaber er:

1. Der er kamp om storbyens tid og tilbud
2. Fællesskabet skal hjælpes frem i byen
3. Aktiver eksisterende fællesskaber
4. Giv rum til byens fællesskaber
5. Vi skal arbejde med barriererne, for at kunne deltage i byens fællesskaber
6. Det kræver færdigheder at deltage i fællesskaber, som vi skal træne

De fem anbefalede forslag til pilotprojekter er:

Pilotprojekt om VENLIGMAD: Fællesspisning som vi skaber sammen

Pilotprojekt om Det Grønne Fyrtårn: Oplysende genbrugscentraler

Pilotprojekt: Fælles om gaden

Pilotprojekt: Fra spild til måltid

Pilotprojekt om transformative arealer: Byens ekstra stue

Overordnet konkluderer Klimaborgertinget at: *"Vi tror på, at fællesskaber er vejen til det gode liv, og vejen til at hjælpe hinanden i mål med at træffe beslutninger og handle på dagsordenen om at sammen få et mere bæredygtigt forbrug."* Klimaborgertinget peger på, at borgerne har et ønske om at bidrage til den grønne omstilling, og at fællesskaberne kan være en vej til at motivere og lette ændringerne til en mere klimavenlig hverdag.

Hvordan er det brugt?

Elementer fra de seks anbefalinger om fællesskaber fra Klimaborgertingets anden sæson afspejles i 'omstillingsgreb' og 'tværgående og understøttende greb' i Klimastrategi 2035.

I Klimahandleplan 2026-2028 indgår anbefaling 4. 'Giv rum til byens fællesskaber' i initiativ 3.6 om fællesarealer. Elementer af Klimaborgertingets forslag til pilotprojekt om transformative arealer indgår i Klimahandleplanens initiativ 3.7 om lokaledeling.

Der indgår ikke direkte nogen af Klimaborgertingets forslag til pilotprojekter i Klimahandleplan 2026-2028. Disse kan håndteres via særskilt finansiering som led i de årlige budgetforhandlinger eller indgå i kommende klimahandleplaner.

Anbefalinger fra Københavns Kommunes Klimaambassadører

Med Klimaplan KBH 2025 blev der etableret en klimaambassadøruddannelse som et tilbud til elever i folkeskolens ældste klasser. Klimaambassadørerne udgøres af 30 elever fra 7. klasse fra fem forskellige københavnske folkeskoler, der har arbejdet i et forløb med samme kernespørgsmål som Klimaborgertinget.

Anbefalinger til kommunens tiltag for transportadfærd:

- 1: Skab en by med langt færre biler (betinget af anbefaling 2 og 3)
- 2: Gør offentlig transport bedre og billigere
- 3: Skab bedre forhold for cyklister
- 4: Uddan og oplys københavnere om klimavenlig transport i skolen
- 5: Gør ferie i København mere attraktivt for københavnere/danskerne
- 6: Arbejd for et fossilfrit København

Anbefalinger til kommunens tiltag for madadfærd:

- 1: Udfas kød i alle kommunens institutioner, kantiner og madordninger – og undlad helt servering af rødt kød
- 2: Prioritér klimahensynet, når der købes ind via kommunale indkøbsordninger
- 3: Vær aktiv i at mindske madspild hos supermarkeder, restauranter og i erhvervslivet
- 4: Indfør en certificeringsordning for klimaafttryk til restauranter og cafeer

- 5: Samarbejd med supermarkeder om at promovere fødevarer med lavt klimaaftryk
- 6: Uddan og oplys københavnere om fødevarers klimaaftryk

Anbefalinger til kommunens tiltag for boligadfærd:

- 1: Skab flere attraktive tilbud, aktiviteter og mødesteder i byen – både indendørs og udendørs
- 2: Inspirér og giv støtte til god udnyttelse af kvm i den private bolig
- 3: Skab flere lokale fællesfaciliteter og deleordninger – både i eksisterende og nyt byggeri
- 4: Flere bygninger skal bevares og vedligeholdes
- 5: Gør standarderne for boligstørrelserne ifm nybyggeri mindre
- 6: Stil krav om klimavenlige byggematerialer og metoder i kommunens egne og kommunalt støttede nybyggerier

Klimaambassadørernes forslag til pilotprojekter for børn og unge:

- 1. ReDesign: Byens skoleelever skal have læringsforløb om ReDesign
- 2. Følges-ad-fællesskaber: Alle klasser kan have følges-ad-grupper, så det bliver nemt og trygt at gå, cykle eller tage det offentlige sammen
- 3. Bilfri dage: Bilfri lørdage i byen, hvor alle cykler og går og er ude i gaderne sammen
- 4. Primært vegetarisk i madkundskab
- 5. Primært vegetarisk madordning/EAT
- 6. Klimaspisefællesskaber: Hvor man mødes hjemme hos hinanden og spiser klimavenlig mad

Hvordan er det brugt?

Anbefalinger om adfærd fra Klimaambassadørerne indgår alle i varierende grad i indsatsområder, delmål, omstillingsgreb og tværgående greb i Klimastrategi 2035.

I Klimahandlingsplan 2026-2028 indgår dele af anbefaling 1-4 om boligadfærd i kapitel 3 'Byggeri og Anlæg' under initiativerne 3.1, 3.4, 3.5 og 3.6. Anbefaling 6 om boligadfærd indgår i Kapitel 4 'Københavns Kommunes indkøb' under initiativ 4.1.1, og anbefaling 2 om madadfærd indgår i samme kapitel under initiativ 4.2.2. En række af de øvrige anbefalinger kan indgå i de områder, kommunen allerede arbejder med inden for mobilitet, fødevarer, forbrugsprodukter, rejser og oplevelser samt tværgående og understøttende greb, som fremgår af appendiks til Klimahandleplan 2026-2028.

Der indgår ikke direkte nogen af Klimaambassadørernes forslag til pilotprojekter i Klimahandleplan 2026-2028. Disse kan håndteres via særskilt finansiering som led i de årlige budgetforhandlinger eller indgå i kommende klimahandleplaner.